



Совет на Град Скопје
Këshilli i Qytetit të Shkupit

Врз основа на член 36 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија” број 5/02) и член 10 став 1 точка 8 алинеја 1 од Законот за градот Скопје („Службен весник на Република Македонија” бр. 55/04 и 158/11) а во врска со член 11 став 1 алинеја 7 од Законот за социјална заштита („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 104/19, 146/19, 275/19, 302/20, 311/20, 163/21, 294/21, 99/22, 236/22 и 65/23), Советот на Град Скопје, на продолжението на четириесет и втората седница, одржано на 8 февруари 2024 година, донесе

Програма
за активностите во областа на социјална, детска и здравствена заштита, во град Скопје за 2024 година

I. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Главна цел на оваа програма за активностите во областа на социјална, детска и здравствена заштита, во град Скопје е да предложи форми на социјална и здравствена грижа и да одреди приоритети во решавањето на истите во рамките на своите законски овластувања за добробитта на своите граѓани, земајќи ги во предвид различните потреби и интереси на жените и мажите, девојчињата и момчињата. Програмата се темели на начелата за еднаквост, недискриминација и почитување на човековите права и истата директно придонесува кон имплементација на обврските кои произлегуваат од меѓународните, националните и локалните документи во овие области. Приоритетите и мерките на програмата ќе бидат определени врз основа на анализа на состојбите на целокупната сфера на социјалното живеење и идентификуваните проблеми во неа. Притоа во анализата особено внимание ќе се посвети на проблемите и искуствата со кои се соочуваат различните категории и групи на граѓани, особено жените.

II. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА

Предмет на оваа програма се активности кои ќе се реализираат во текот на 2024 година, а преку кои ќе се имплементираат надлежностите на Град Скопје, во областа на социјална, детска и здравствена заштита.

1000 Скопје, Илинден бр. 82
Република Северна Македонија
тел: +389 02/ 3297-200, 3297-207
факс: +389 02/ 3116-169

1000 Shkup, Ilinden nr. 82
Republika e Maqedonisë së Veriut
tel: +389 02/ 3297-200, 3297-207
faks: +389 02/ 3116-169

Во рамките на своите надлежности во областа на социјалната заштита Град Скопје има право да:

1. Донесува развојни програми за социјална заштита;
2. Основа јавни установи за социјална заштита;
3. Развива вонинституционални форми за социјална заштита;
4. Реализира социјални програми во соработка со останатите сегменти на јавниот сектор, приватниот сектор, меѓународните и невладините организации.

III. ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМАТА

Со оваа програма се предвидува фокусот на активностите на Град Скопје, во областа на социјална, детска и здравствена заштита, да биде насочен кон остварување на пет приоритетни цели кои треба да придонесат за унапредување на социјалната и здравствената заштита на граѓаните:

1. Остварување социјална заштита на лица со попреченост;
2. Остварување социјална заштита на лица засегнати од злоупотреба на дрога;
3. Општествено вклучување и социјални услуги за ранливите категории на граѓани;
4. Еднакви можности на жените и мажите, недискриминација, поттикнување и развој на лични и општествени вредности и
5. Унапредување на здравствена заштита.

ПРИОРИТЕТНА ЦЕЛ - 1

✓ Остварување социјална заштита на лица со попреченост

Цели:

- Подобрување на квалитетот на живеење на лицата со попреченост и создавање услови за независен живот земајќи ги во предвид родовите разлики и разликите пол и возраст;
- Олеснување на движењето и физичката комуникација во заедницата на лицата со потешка телесна инвалидност на кои заради движење им е потребна инвалидска количка и лица со тешки моторни пречки, поголема мобилност како и можност за нивна социјализација;
- Остварување на полесен пристап на лицата со попреченост до училиштата и факултетите, нивно вклучување во редовниот образовен процес и обезбедување на самостојност и независност на движењето;

Активности:

- Соработка со Јавното сообраќајно претпријатие – ЈСП Скопје и Здруженијата на граѓани во кои членуваат лица со попреченост, во насока на:
 - координација на превозот на студенти и ученици со попреченост, од домовите до образовните институции за време на учебната година - во износ од 1.260.000 денари - Програма В2, ставка 426, потставка 426990;
 - координација на превозот со посебно адаптирани возила на лицата со потешка телесна инвалидност на кои заради движење им е потребна инвалидска количка и лица со тешки моторни пречки - во износ од 11.000.000 денари - Програма В2, ставка 426, потставка 426990;

- групен превоз на пензионери и лица со попреченост на дестинации на подрачјето на град Скопје и територијата на Република Македонија - во износ од 490.000 денари - Програма В2, ставка 426, потставка 426990;
- Набавка на реквизити за инклузивни игралишта за деца на јавен простор – во износ од 1.000.000 денари - Програма ВА, ставка 480, потставка 480190;
- Обезбедување адаптирани возила за превоз на лица со потешка инвалидност во износ од 5.630.000 денари – Програма ВА, ставка 486, потставка 486110;
- Реализирање на програма за обезбедување бесплатен паркинг за лица со попреченост - во износ од 3.500.000 денари, Програма В2, ставка 426, потставка 426990;
- Реализирање на Програма за повластено користење на јавниот градски превоз на подрачјето на град Скопје, од страна на лица со попреченост, во 2024 година, во која е имплементирана и поддршка со слободен превоз на придружниците на лицата со попреченост, образовните асистенти, помагатели во домашни услови на лица со попреченост и стари изнемоштени лица и личните асистенти, помеѓу кои како мнозинство се јавуваат жените со цел подобро социјално вклучување и економско зајакнување на истите - во износ од 31.000.000 денари, Програма В2, ставка 426, поставка 426990;
- По потреба, за увид во соодветноста на документацијата ќе се консултираат стручни лица кои ќе се ангажираат и на кои за дадената експертиза ќе им се исплати соодветен надоместок со склучување на авторски договори во износ од 30.000 денари, Програма В2, ставка 425, потставка 425990.

Извори на средства:

Буџет на Град Скопје за 2024 година во износ од 53.910.000 денари.

Извршител: Сектор за јавни дејности согласно со одредбите од Законот за јавните набавки, како и во договор со институциите чиј основач е Град Скопје.

ПРИОРИТЕТНА ЦЕЛ - 2

✓ **Остварување социјална заштита на лица засегнати од злоупотреба на дрога**

Општа цел:

Координиран и синхронизиран пристап во локалната заедница за да се обезбеди намалување на достапноста на дроги, намалување на бројот на лица кои започнуваат да користат дрога, развивање на здравствени и социјални сервиси кои ќе обезбедат достапен и ефикасен третман и грижа за лицата кои користат дроги, како и намалување на штетите од користењето на дроги.

Активности:

- Поддршка на Дневниот Центар за рехабилитација и ресоцијализација на корисниците на дрога и нивните семејства;
- Поддршка на Советувалиште за превенција од употреба на дрога кај средношколската популација во град Скопје;
- Поддршка на активности на Дневен центар за намалување на штети од злоупотреба на дроги.

Доделувањето на средствата за овие активности, ќе биде по распишан Јавен повик за финансирање на програмски активности на здруженија на граѓани и фондации. Договори ќе се потпишат со организации, фондации или институции кои имаат искуство, стручност и капацитет во спроведување на Проекти од соодветната област и Организации кои ќе понудат квалитетни и иновативни решенија за реализирање на активностите од оваа приоритетна цел.

ПРИОРИТЕТНА ЦЕЛ - 3

✓ Општествено вклучување и социјални услуги

Поддршка на Програми, сервиси и услуги на дневни центри за деца на улица, деца без родители и родителска грижа, деца кои се нашле во социјален ризик, еднородителски семејства, спречување на семејно насилство, лица кои употребуваат дроги, лица со попреченост, лица со аутистичен спектар на однесување, лица со ретки болести, бездомни лица, стари лица и други.

1. Поддршка на двата Дневни центри за лица со интелектуална попреченост, над 18 години – “ПОРАКА“

Цели:

- Остварување социјална грижа и подобрување на квалитетот на живеење на лицата со интелектуална попреченост на возраст над 18 години;
- Остварување и унапредување на човековите права на лицата со интелектуална попреченост во граѓанското општество.

Активности:

- Поддршка на психосоцијални програми со цел остварување социјална грижа за лицата со интелектуална попреченост кои вклучуваат:
 - Обука за усвојување и усовршување на вештини за самостојно живеење (практични, когнитивни и социјални вештини), работно-окупациони програми, образовни програми и социјални активности за лицата со интелектуална попреченост;
 - Оспособување за одредени работни активности кои би можеле да придонесат за нивно осамостојување во понатамошниот живот;
 - Комуникација и социјализација во група и надвор од неа;
 - Оспособување и развивање на вештини за ликовно, музичко и моделарско изразување.

2. Поддршка на активностите на Пунктот и Прифатилиштето за бездомни лица на Црвениот крст на град Скопје

Цели:

- Остварување социјална грижа и подобрување на квалитетот на живеење на бездомните лица;
- Остварување и унапредување на човековите права на бездомните лица.

Активности:

- Овозможување непречено функционирање на Пунктот и Прифатилиштето за бездомни лица на Црвениот крст на град Скопје, лоциран во Момин Поток;

- Поддршка на програмите за привремено прифаќање и згрижување на лицата бездомници со обезбедување дневен престој со оброк, здравствена заштита, услови за одржување хигиена, советодавни услуги, во соработка со Црвениот крст на град Скопје;
- Следење на работата на постоечките центри и соработка со надлежни институции, Министерство за труд и социјална политика, Меѓуопштински центар за социјална работа, Завод за социјални дејности, општините во градот, Црвениот крст на град Скопје и невладините организации кои се активни на ова поле, за развој на програми и проекти кои ќе водат во насока на проширување на капацитетите за привремено прифаќање и згрижување на лицата бездомници.

3. Поддршка на активности на дневни центри и советувалишта за жртви од семејно насилство

Цел:

- Зголемување на опсегот на специјализирани услуги од родово базирано и семејно насилство, со посебен осврт на идентификување на различните ризици и потребите на жените, мажите, девојчињата и момчињата, достапни до граѓаните на локално ниво преку децентрализација на социјалните сервиси;

Активности:

- Поддршка за отварање на дневни центри и советувалишта за справување со насилството;
- Поддршка на услугите на континуирана психосоцијална поддршка и третман во дневните центри и советувалишта;
- Остварување на работни средби со меѓуопштинските центри за социјална работа и граѓанските организации кои работат на оваа проблематика;

4. Поддршка на активностите на Сојузот на здруженија на пензионери на Град Скопје

Цели:

- Збогатување на формите на општествено вклучување на пензионерите имајќи ги во предвид посебните афинитети и интереси на пензионерите и пензионерките.

Активности:

- Вклучување на пензионерите во акции и активности од поширок општествен интерес и значење и искористување на културниот и професионалниот ресурс кој можат да го понудат;
- Поддршка на програми за збогатување на формите на активирање на пензионерите преку културно – забавни, рекреативно - спортски, литературни, едукативно – здравствени и други активности кои подеднакво ги афирмираат пензионерите и пензионерките;
- Поддршка на програмски активности на Сојузот на здруженија на пензионери на Град Скопје;
- Поддршка на програмски активности на Градски одбор на Сојуз на борци од НОАВМ;

5. Поддршка на Дневен центар за стари лица и центар за давање помош во домашни услови на Црвениот крст на град Скопје

Цели:

- Обезбедување грижа и здравствена заштита на стари и изнемоштени лица;
- Поддршка на жените како примарни носители на грижата за старите и изнемоштени лица преку намалување на дел од нивните обврски во оваа сфера.

Активности:

- Унапредување на работата на Дневниот центар за стари лица и соработка со надлежни институции, Министерство за труд и социјална политика, Меѓуопштински центар за социјална работа, Завод за социјални дејности, општините во градот Скопје и организациите кои работат во ова поле.
- Унапредување, зголемување на капацитетите и следење на организацијата на служба за давање помош и нега во домашни услови на изнемоштени стари и други возрасни лица, односно медицински и социјални услуги во домашни услови: мерење на шеќер во крвта, мерење на притисок, давање совети за исхрана, помош во купување прехранбени продукти, лекови и сл., придружба на старото лице при одење на лекар, на прошетка, како и други активности за социјализација.
- Поддршка за отварање на нови Дневни центри за стари лица.

6. Поддршка на програми за работно ангажирање на помагатели на стари лица и лица со попреченост.

Цели:

- Остварување социјална грижа и подобрување на квалитетот на живеење на лицата со попреченост и старите лица;
- Остварување на степен на независно функционирање и поддршка на лицата со попреченост и старите лица;
- Обезбедување и пристап на услуги за здраво и достоинствено стареење.

Активности:

- Бесплатна поддршка, секојдневна нега за лица со попреченост и стари и изнемоштени лица;
- Работно ангажирање на некоја од ранливите категории на население, вклучувајќи ги и корисниците на социјална помош како персонални асистенти (помагатели), лични асистенти, негуватели на стари лица и лица со попреченост во соработка со Црвен крст на град Скопје и други организации;
- Унапредување, зголемување на капацитетите и следење на организацијата на служба за давање помош и нега во домашни услови на изнемоштени стари и други возрасни лица и лица со попреченост, помош при одржување лична хигиена, набавка на храна и лекови, подготовка на храна и хранење, помагање во домаќинство, давање психосоцијална поддршка и медицинска помош во домашни услови.

7. Поддршка на програми за лица и деца со попреченост

Цели:

- Остварување и унапредување на човековите права на лица и деца со попреченост;
- Остварување на социјална грижа на лица и деца со попреченост;

Активности:

- Поддршка на услугите за континуирана психосоцијална поддршка и третман во Дневните центри за лица и деца со попреченост;
- Отварање на нови дневни центри за лица и деца со попреченост;
- Реализирање активности за отварање на сензорни соби кои ќе бидат користени за стимулативни активности со цел подобрување на однесувањето на децата со атипичен развој.

8. Поддршка на програми за деца и младинци со попреченост, со сервисна служба за асистивна технологија - Здружение за асистивна технологија „ОТВОРЕТЕ ГИ ПРОЗОРЦИТЕ“ – Скопје**Цели:**

- Овозможување поквалитетен живот на децата и лицата со попреченост преку асистивна технологија и квалитетни услуги, подобрување на нивниот когнитивен, моторен и социјален развој;
- Промовирање нови и алтернативни решенија за создавање на инклузивно општество,

Активности:

- Континуирани и квалитетни услуги за ран стимулативен развој;
- Континуирана советодавна консултативна поддршка за различни чинители (поддршка на семејствата на лицата со попреченост, како и на наставниците и воспитувачите вклучени во образовниот процес);
- Континуирани и квалитетни услуги преку обезбедување пристап до компјутер и интернет со примена на асистивна технологија во соработка со Здружението за асистивна технологија „ОТВОРЕТЕ ГИ ПРОЗОРЦИТЕ“ – Скопје.

✓ Други активности за остварување на социјална заштита**Активност:**

- Набавка на новогодишни пакетчиња за деца од социјално ранливи категории истата ќе се реализира по пат на јавна набавка во износ од 110.000 денари, Програма В2, ставка 426, потставка 426210;

Извори на средства за Приоритетна цел 2 и Приоритетна цел 3:

Буџет на Град Скопје за 2024 година - средства во износ од 15.600.000 денари, од кои за:

- Дневен центар за лица со интелектуална попреченост, над 18 години, ЦПЛИП – “ПОРАКА“ директно склучување на Договор со ЦПЛИП – Порака како единствена организација која работи во областа на давање на услуги во дневен центар на лица со интелектуална попреченост над 18 години во износ од 2.800.000 денари, Програма В2, ставка 463, потставка 463140;
- Прифатилиште за бездомни лица во рамките на постоечкиот пункт за бездомници на Црвениот крст на град Скопје директно склучување на Договор со Црвен крст на град Скопје во износ од 700.000 денари, Програма В2, ставка 463, потставка 463140.

- Поддршка на активностите на Сојузот на здруженија на пензионери на Град Скопје директно склучување на Договор во износ од 120.000 денари, Програма B2, ставка 464, потставка 464990;
- Поддршка на програмски активности на Градски одбор на Сојуз на борци од НОАВМ директно склучување на Договор во износ од 80.000 денари, Програма B2, ставка 464, потставка 464990;
- Поддршка на Дневен центар за стари лица и центар за давање помош во домашни услови на Црвениот крст на град Скопје директно склучување на Договор со Црвен крст на град Скопје во износ од 2.100.000 денари, Програма B2, ставка 463, потставка 463140;
- Поддршка на Проект за помагатели на стари лица и лица со попреченост во соработка со Црвен крст на град Скопје директно склучување на Договор со Црвен крст на град Скопје во износ од 7.000.000 денари, Програма B2, ставка 463, потставка 463140;
- Поддршка на програми за деца и младинци со попреченост, со сервисна служба за асистивна технологија, во соработка со Здружение за асистивна технологија „Отворете ги прозорците“ директно склучување на Договор со единствена организација која работи во оваа област во износ од 500.000 денари, Програма B2, ставка 463, потставка 463140;
- Поддршка на Програми, сервиси и услуги на дневни центри за деца на улица, деца без родители и родителска грижа, деца кои се нашле во социјален ризик, еднородителски семејства, спречување на семејно насилство, лица кои употребуваат дроги, лица со попреченост, лица со аутистичен спектар на однесување, лица со ретки болести, бездомни лица, стари лица, согласно објавен Јавен повик за поддршка на проекти и програмски активности на организации кои работат во областа на социјалната, детска и здравствена заштита во износ од 2.300.000 денари, Програма B2, ставка 463, потставка 463140, ставка 464, потставка 464990.

ПРИОРИТЕТНА ЦЕЛ - 4

✓ **Еднакви можности, недискриминација, поттикнување и развој на лични и општествени вредности**

Цели:

- Промоција на еднакви можности помеѓу жените и мажите и унапредување на човековите права;
- Зголемување на нивото на здравствена и социјална едукација, подигање на јавната свест и подобрување на информираноста на граѓаните за социјално осетливи прашања;
- Поттикнување личен развој и остварување на сопствениот потенцијал;
- Промовирање на социјално одговорно учество, солидарност и кохезија;

Специфични цели:

- Воспоставување на интра-институционална координација за изработка и имплементација на Стратеги и Програми на Град Скопје и вклучување на родовата перспектива во политиките на градот;
- Воспоставување на координација и соработка помеѓу организациите кои работат во областа на социјална, детска и здравствена заштита;

▪ Одржување и унапредување на воспоставената соработка со Канцеларијата на ОН Жени – Телото на Обединетите нации за родова еднаквост и зајакнување на жените.

Активности:

- Поддршка на активности за промовирање на еднакви можности помеѓу жените и мажите;
- Зајакнување на капацитетите на администрацијата и советот за вклучување на родовата перспектива при развојот, имплементацијата и евалуацијата на програмите на градот;
- Организација на Вечерите на Женски Права по повод меѓународниот ден на жената 8-ми март со цел подигање на свеста кај граѓаните на Скопје за постоечките нееднаквости помеѓу мажите и жените;
- Промовирање на волонтерство, вклучување на граѓаните во доброволна работа во активности од Програмите на Градот Скопје и во програмите на други организации кои нудат социјални услуги;
- Поддршка на активности за спречување на семејно насилство со осврт на насилството врз жените, мажите, девојчињата и момчињата;
- Поттикнување на форми на ненасилна комуникација и развивање осетливост за препознавање на форми на семејно насилство, насилство во врска и врсничко насилство;
- Поддршка на кампањи против стигматизација и дискриминација;
- Поддршка на проекти за подигање на јавната свест кај граѓаните, преку едукација, информирање, организирање трибини и работилници, печатење едукативно промотивен материјал за социјално осетливи прашања;
- Овозможување на услови за вработување на лицата со попреченост и други маргинализирани групи;
- Развивање едукативни програми и стекнување со вештини за децата без родители и деца кои се во социјален ризик со цел усовршување и стекнување на нови знаења и вештини;

Доделувањето на средствата од овој Приоритет, ќе биде по распишан Јавен повик за финансирање на програмски активности на здруженија на граѓани и фондации. Договорите ќе се потпишат со организации, фондации или институции кои имаат искуство, стручност и капацитет во спроведување на Проекти од соодветна област и кои ќе понудат квалитетни и иновативни решенија за реализирање на активностите од оваа приоритетна цел во износ од 350.000 денари, Програма В2, ставка 426, потставка 426990.

▪ Поддршка на програмски активности на социјалното претпријатие Копче со Црвен крст на град Скопје во насока на работна интеграција на жени во социјален ризик директно склучување на Договор со Црвен крст на град Скопје во износ од 560.000 денари, Програма В2, ставка 463, потставка 463140;

Извори на средства:

Буџет на Град Скопје за 2024 година вкупно средства во износ од 910.000 денари.

ПРИОРИТЕТНА ЦЕЛ - 5

✓ Унапредување на здравствена заштита

Цели:

- Промовирање на здрави стилови на живеење и подигнување на јавната свест и здравствената култура со цел намалување на опасностите и здравствените проблеми кај граѓаните;
- Промоција и унапредување на правата на пациентите;
- Унапредување на ментално и емоционално здравје.

Активности:

- Поддршка на истражувања, програми и проекти кои го унапредуваат здравјето на населението;
- Иницирање редовна меѓусекторска соработка и размена на информации во намалувањето на опасностите и заканите по човечкото здравје;
- Превенирање на опасноста од нивна појава и преземање мерки за намалување на ризиците и понудени алтернативни решенија во случај на појава на здравствени проблеми;
- Поддршка на кампањи против стигматизација и дискриминација на пациенти;
- Поддршка на кампањи за подигање на јавната свест кај граѓаните за опасностите по здравјето на граѓаните, земајќи ги предвид различните последици и опасностите по здравјето за мажите и жените;
- Информирање на населението за состојбата со заразните болести во градот преку информативни печатени материјали;
- Едукација на вработените во Град Скопје и на поширокото население за прва помош и организирање други трибини и работилници за препознавање, избегнување на опасностите и заканите по човечкото здравје;
- Поддршка на здравствени сервиси и услуги;
- Учество во проекти и работни групи за изработка на стратешки документи и други правилници во насока на унапредување на здравјето на населението;
- Поддршка во работењето на информативни телефонски линии за помош на граѓаните од употреба на дрога, алкохол, превенција на ХИВ/СИДА и други важни прашања;
- Обезбедување стручна и техничка помош во работата на Комисијата и Канцеларијата за унапредување на правата на пациентите на Град Скопје

Извори на средства:

Буџет на Град Скопје за 2024 година средства во износ од 700.000 денари.

- Поддршка на други Проекти кои ја унапредуваат здравствената заштита
 - Доделувањето на средствата од овој Приоритет, ќе биде по распишан Јавен повик за финансирање на програмски активности на здруженија на граѓани и фондации. Договорите ќе се потпишат со организации, фондации или институции кои имаат искуство, стручност и капацитет во спроведување на Проекти од соодветна област и кои ќе понудат квалитетни и иновативни решенија за реализирање на активностите од оваа приоритетна цел во износ од 350.000 денари, Програма Т1, ставка 463, потставка 463110.
 - Поддршка на канцеларијата и Комисијата за унапредување на правата на пациентите во износ од 350.000 денари, Програма Т1, ставка 464, потставка 464990.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Активностите во областа на социјална, детска и здравствена заштита, во град Скопје, утврдени со оваа програма, ќе се финансираат од средствата на Буџетот на Градот Скопје утврдени за 2024 година одредени за таа цел.

Вкупно потребни средства за реализирање на оваа програма за активностите во областа на социјална, детска и здравствена заштита, во град Скопје, во 2024 година, се определени во Буџетот на Град Скопје за 2024 година, во износ од: 71.230.000 денари.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Градоначалникот на Град Скопје се грижи и го обезбедува спроведувањето на оваа програма.

Оваа програма влегува во сила од денот на објавувањето во "Службен гласник на Град Скопје".

Број 27-1378 /1
8 февруари 2024 година
Скопје

СОВЕТ НА ГРАД СКОПЈЕ
KË SHILLI I QYTETIT TË SHKUPIT
ПРЕТСЕДАТЕЛ KRYETAR

Трајко Славески Trajko Silaveski

